

Myrforsøksstasjonen i Bremen 100 år

Myrforsøksstasjonen i Bremen feiret sitt 100-års jubileum i mai 1977.

I og med dette jubileum passertes en milepel i myrforskningens historie som fortjener oppmerksomhet også i vårt land selv postfestum.

Forsøksstasjonen i Bremen har gjennom denne periode betydd meget for forsøks- og forskningsvirksomheten og for dyrking av myr i det hele i Norden. Den ble nemlig forbildet for de senere opprettede forsøksstasjoner både her hjemme og i våre naboland. Forsøksstasjonen på Mæresmyra kom således i gang temmelig nøyaktig 30 år etter Bremen og fikk selvsagt en uvurderlig faglig støtte i de erfaringer som her var høstet og i de mange forsøksresultater som allerede var publisert fra stasjonen i Bremen. Studiereiser til Bremen har dessuten gjennom årene bragt friske faglige impulser til arbeidet her hjemme.

I anledning jubileet er det gitt ut et festskrift, publisert i den tyske geologiske årbok for 1977. Her finner vi en fyldig historisk innføring i tysk myrforskning gjennom disse 100 år. Det gjøres rede for forutsetning og årsaker til at forskningsarbeidet kom i gang i Bremen. Vi får følge utviklingen ved forsøksstasjonen fra den mer praktiske betonte virksomhet i første del av perioden til den i dag presenterer seg som en moderne vitenskapelig in-

stitusjon på et meget høyt faglig nivå. Den omfatter således i dag en rekke avdelinger innen jordfag, kulturteknikk, kjemi, botanikk, mikrobiologi m.v. samt avdelinger for kar- og feltforsøk.

I festskriftet har flere av institusjonens medarbeidere gitt faglige oversikter over utvikling og resultater fra de ulike fagdisipliner. Det er videre pekt på de aspekter og problemer som trolig vil melde seg innen myrforskningen fremover. Stasjonen synes å ha et våkent øye til økologiske forhold i relasjon til samfunnsutviklingen.

Festskriftet gir i det hele et fond av faglig viten som det selvsagt vil føre for langt å komme nærmere inn på her.

Jubileet i Bremen og det tilhørende festskrift er ikke minst interessant fordi en her har et sterkt inntrykk av hvordan en høyt industrialisert stat likevel tar rundelig hånd om sin tradisjonsrike myrforskning, og tilogmed gir den nye utvidede oppgaver.

Her hjemme vurderer vi tilsynelatende forsøks- og forskningsvirksomheten på myr ganske annerledes. Vi er i realiteten i god fart mot avvikling av den hittil fast etablerte myrforskning. Den hadde forøvrig 70 år bak seg i mai 1977.

Nils Vikeland.

Årsmøte i Trøndelag Myrselskap

Trøndelag Myrselskaps årsmøte for 1977 ble holdt 15. mars 1978 i Bøndernes Hus under Landbruksveka i Trondheim. Møtet ble ledet av formannen, bonde Johan Storm Nielsen.

Årsmelding og regnskap for 1977

Årsmeldingen og regnskapet for 1977 ble referert og godkjent uten merknader.

VALG

Styret: De uttredende styremedlemmer var bonde Johan Hermstad, Rissa, disponent Arne Grønning, Steinkjer, og forsøksleder Jens Roll-Hansen, Stjørdal.

Jens Roll-Hansen flyttet høsten 1977 fra Trøndelag etter å ha sluttet i sin stilling som forsøksleder ved Statens

forskningsstasjon Kvithamar i henhold til bestemmelser om aldersgrense.

Johan Hermstad og Arne Grønning ble gjenvalgt for en ny to-årsperiode. Som nytt medlem ble valgt forsker Rolf Celius, Sparbu.

De øvrige, gjenstående, styremedlemmer er bonde Johan Storm Nielsen, Snåsa, fylkesagronom Harald Eriksen, Steinkjer og bonde Inge Krogstad, Lundamo.

Som varamenn til styret ble valgt: Bonde Jon Woll, Verdal, herredsaagronom Brynjar Meldal, Namdalseid, bonde Eivind Nygård, Støren, herredsaagronom Per Husby, Rissa, førsteamanuensis Asbjørn Moen, Trondheim og bonde Mathias Formo, Skage i Namdalen.

Til *formann* ble valgt bonde Johan Storm Nielsen (gjenvalg) og til *nestformann* fylkesagronom Harald Eriksen (gjenvalg).

Til *revisorer* ble valgt: tidligere fylkesagronom Anton Hofstad, Steinkjer og bonde Sigurd Klefstad, Beitstad. Varamann: bonde Anton Trøgstad, Sparbu.

Til representanter i Det norske jord- og myrselskap ble valgt: Johan Storm Nielsen og Harald Eriksen. Varamann: Bestyrer Ulf Wirum, Trondheim.

Til representant i Landbruksveka i Trondheim ble valgt: Bonde Inge Krogstad, Lundamo. Varamann: Bonde Johan Hermstad, Rissa.

Som valgkomité til neste årsmøte ble valgt: tidligere fylkeslandbrukssjef Modolf Sjøgard, Steinkjer, formann, bonde Lars Lie, Levanger og bestyrer Ulf Wirum, Trondheim.

Åpent foredragsmøte.

Etter årsmøtet ble lokalene åpnet for et foredragsmøte. Stipendiat ved Institutt for skogøkonomi Anders Lunnan gjorde rede for noen økonomiske vurderinger knyttet til temaet «Dyrking av myr kontra fastmark».

Foredragsholderen innledet med å minne om at det må dyrkes 120 000—

130 000 dekar årlig i landet hvis en skal nå et mål med 10 mill. dekar dyrket jord innen 1990. Hvis avgangen på dyrket jord kan begrenses, vil behovet for nydyrking reduseres.

Dyrker en myr, hever en verdien av denne og beholder samtidig skogen. På myrjord vil det stort sett foregå forproduksjon. Men målsettingen med nydyrkingen er også å øke produksjonen av korn og andre planter for direkte forbruk. Noe nydyrking vil derfor også foregå på fastmark.

Vurderingen av spørsmålet om en skal beholde et areal til skogproduksjon eller nytte det til jordbruksvekster, er avhengig av mange faktorer, bl.a. jordas bonitet og bestandets alder. Skog som egner seg til oppdyrking er ofte kjennetegnet ved høy bonitet, låge driftskostnader og en beliggenhet nær gården slik at det høver godt for eieren å drive den selv.

Dyrking av arealer som ligger langt fra gården, f.eks. ei myr, krever avlingstransport som i vesentlig grad kan fordyre produksjonen.

Ved hjelp av tabellmateriale drøftet foredragsholderen eksempler på beregninger av grunnverdier ved alternativ anvendelse av fastmark til skog- eller kornproduksjon. Oppdyrking lønner seg så å si i alle tilfelle ved de tilskottsordninger vi har i dag.

Foredragsholderen kom dessuten inn på momenter som gjør seg gjeldende ved samfunnsmessige betraktninger og som kan komme til uttrykk i landbrukspolitiske målsettinger.

Rolf Celius.

TRONDELAG MYRSELSKAP

Årsmelding 1977

74. arbeidsår.

Medlemmer, styre, representasjon.

Medlemstallet i 1977 var i alt 210, derav 67 livsvarige og 143 årsbetalende.

Styrets sammensetning i 1977 har vært:

Formann: Bonde Johan Storm Nielsen, Snåsa.

Varaformann: Fylkesagronom Harald Eriksen, Steinkjer.

Styremedlemmer: Bonde Inge Krogstad, Lundamo. Disponent Arne Grønning, Steinkjer. Bonde Johan Hermsstad, Rissa. Forsøksleder Jens Roll-Hansen, Stjørdal.

Styremedlem Jens Roll-Hansen flyttet fra Trøndelag høsten 1977 etter at han ifølge bestemmelser om aldersgrense sluttet i sin stilling som forsøksleder ved Statens forskningsstasjon Kvithamar. I hans sted er varamann innkalt til to møter, henholdsvis bonde Jon Woll, Verdalen og herredsaagronom Per Husby, Rissa.

Varamenn til styret: Bonde Jon Woll, Verdalen. Herredsaagronom Brynjar Meldal, Namdalseid. Sivilingeniør Erling Kongsvik, Trondheim. Bonde Eivind Nygård, Støren. Herredsaagronom Per Husby, Rissa. Forsker Rolf Celius, Sparbu.

Varamann Erling Kongsvik har meldt seg ut av selskapet i 1977.

Sekretær og kasserer: Rolf Celius, Sparbu.

Det er i året avholdt to styremøter.

Representanter til Det norske jord- og myrselskap: Bonde Johan Storm Nielsen, Snåsa. Fylkesagronom Harald Eriksen, Steinkjer. Varamann: Bestyrer Ulf Wirum, Trondheim.

Representant til Landbruksveka i Trondheim: Bestyrer Ulf Wirum, Trondheim. Varamann: Fylkesagronom Harald Rian, Trondheim.

Valgkomité: Fylkesagronom Harald Rian, Trondheim, bestyrer Ulf Wirum, Trondheim og bonde Eivind Nygård, Støren.

Revisorer: Fylkesagronom Anton Hofstad, Steinkjer og bonde Sigurd Klefstad, Beitstad. Varamann: Bonde Anton Trøgstad, Sparbu.

Tilslutning til Det norske jord- og myrselskap.

Trøndelag Myrselskap har ifølge sine vedtekter, paragraf 3, vært tilsluttet Det norske myrselskap som underavdeling.

I årsmeldingen for 1975 og for 1976 er det gjort rede for forhandlinger og vedtak om sammenslutning av de to selskapene Ny Jord og Det norske myrselskap til et nytt selskap under navnet Det norske jord- og myrselskap. Direktør Ole Lie var til stede på de nevnte årsmøter og gjorde rede for sammenslutningen og arbeidsoppgaver for det nye selskapet. Dette selskapet trådte i funksjon den 1. juli 1976 og gir adgang til tilslutning fra underavdelinger.

Årsmøtet i Trøndelag Myrselskap den 3. mars 1977 i Levanger vedtok, etter forslag fra styret, en endring av paragraf 3 i selskapets vedtekter, slik at denne nå har følgende ordlyd: «Selskapet er tilsluttet Det norske jord- og myrselskap som underavdeling.»

FLAGLIG VIRKSOMHET

Åpent årsmøteforedrag i Levanger, 3. mars 1977. Et hovedtema på møtet var «Myras betydning i framtidens jordbruk». Direktør for jorddirektoratet, Ottar Fjærvoll, hadde sagt seg villig til å holde foredrag over dette emne, men ble dessverre forhindret. Direktør Ole Lie i Det norske jord- og myrselskap påtok seg med kort varsel å tre inn med et foredrag over samme emne. Han tok blant annet sitt utgangspunkt i regjeringens melding om landbrukspolitikken og i ernæringsmeldingen.

Et annet tema på møtet var myrundersøkelsene slik de utføres gjennom markarbeid og utarbeidelse av karter, beskrivelser og tilrådinger. Konsulent Audun Grav i Det norske jord- og myrselskap ga en utførlig redegjørelse om dette. Ca. 50 personer var til stede.

Bygdemøte. Det er i meldingsperioden avholdt et fagmøte i Rissa den 2. mars 1978. Det ble holdt 3 foredrag:

Fylkesagronom Harald Rian, Grøfting og dekkmateriale.

Forsker Rolf Celius: Sortsvalg og gjødsling på myrjord.

Konsulent Audun Grav: Myrundersøkelser og feltplanlegging.

Etter foredragene var det anledning til diskusjon som mange av de fram-møtte benyttet seg av. Ca. 30 tilhørere var møtt fram til forsamlingshuset «Lauvtun» på Bergsmyra.

Alle medlemmer av selskapet har fått tilsendt tidsskriftet *Jord og Myr* som utgis av Det norske jord- og myrselskap.

Økonomi.

Selskapet har mottatt økonomisk

støtte fra begge trøndelagsfylkene, fra 17 kommuner og en bank, i alt kr. 5.825,—.

Den felles medlemskontingent for Trøndelag Myrselskap og Det norske jord- og myrselskap er krevd inn av sistnevnte. En tredjedel av det innbetalte beløp er i henhold til samarbeidsavtale tilført Trøndelag Myrselskap, og dette beløp utgjør kr. 1.125,— for 1977.

Når det gjelder selskapets økonomi forøvrig, viser en til det reviderte regnskap for 1977.

Snåsa/Sparbu, den 13. mars 1978.

Johan Storm Nielsen
formann.

Rolf Celius,
sekretær.

TRØNDELAG MYRSELSKAP
Regnskapsutdrag for 1977

Inntekter:

Tilskott:			
fra Nord- og Sør-Trøndelag fylker	kr.	2.500,00	
fra kommuner	»	3.275,00	
fra banker	»	50,00	kr. 5.825,00
Medlemskontingent			» 1.125,00
Renter av bankinnskott			» 1.975,47
Sum inntekter			<u>kr. 8.925,47</u>

Utgifter:

Kontorutgifter, årsmøte m.m.:			
Kontingent, Landbr.veka i Trondheim	kr.	60,00	
Kontingent, Intern. Peat Society	»	200,00	
Andre kontorutgifter	»	2.210,63	kr. 2.470,63
Reiseutgifter			» 1.539,10
Overskott 1977			» 4.915,74
Sum utgifter			<u>kr. 8.925,47</u>

Beholdninger 31. desember 1977

Kassabeholdning			kr. 271,91
Postgirokonto			» 6.463,27
Bøndernes Bank A/S, 12 mnd. oppsigelse	kr.	32.068,24	
sparevilkår	»	4.155,72	» 36.223,96
			<u>kr. 42.959,14</u>

Sparbu, den 31. desember 1977
10. mars 1978

Folf Cellius
kasserer

Regnskapet revidert Mære den 10. mars 1978.
Sigurd Klefstad.
Anton Hofstad.